

El Grec amplia les propostes fora de la muntanya de Montjuïc

El TNC, el Museu Marítim o el Lliure de Gràcia acullen muntatges

JUSTO BARRANCO
Barcelona

No són canvis enormes, però sí significatius. Molta més música. Més espais d'exhibició fora de Montjuïc, des del Museu Marítim a la Capella del Macba, el Lliure de Gràcia, el Barts, el Jamboree, el TNC o l'Antic Teatre. Un MiniGrec més reduït però que continuarà tenint la seva esperada festa d'inauguració –gratuïta– per als més petits el 27 de juny. I menys teatre internacional, però més dansa de fora de les nostres fronteres. És un resum ràpid del festival Grec –que obre el 30 de juny amb *M.U.R.S.*, un macroespectacle de La Fura dels Baus al Castell de Montjuïc–, del qual ahir el seu director, Ramon Simó, va presentar la meitat de la programació que encara no havia anunciat.

Fins ara es coneixia sobretot la part musical del Grec, de la qual formaran part Óscar D'León, Bobby McFerrin, Joe Satriani, Anoushka Shankar, Eels, Els Amics de les Arts, Ludovico Einaudi, Mayte Martín i Marina Rossell. També es coneixien alguns grans espectacles de dansa –Hofesh Shechter, Antonio Canales, la novaiorquesa Gallim Dance Company– i alguna proposta teatral vistosa, com el *Bartolomé encadenado* de Sanchis Sinisterra. Però ahir es van donar a conèixer els molts altres noms que conformen les 79 propostes del festival. Amb alguna paradoxa divertida, fruit dels agitats temps que corren: dues de

les grans propostes teatrals es basen en llibres antitètics. D'una banda, després de l'èxit de les seves *Tragèdies romanes*, torna el Toneelgroep holandès. I ho fa adaptant *La deu*, la popular novel·la d'Ayn Rand, una de les mares del neoliberalisme, de qui Alan Greenspan va ser deixeble. D'altra banda, malgrat que a França hagi guanyat el Front Nacional, d'allà arriba *El capi-*

ter, *Vells temps*, i Julio Manrique un Patrick Marber, *La partida*, on el pòquer sembla la vida. Carme Portaceli afronta *Krum*, de l'israelià Hanoch Levin, i Roger Bernat s'atreveix amb les lluites obreres d'ahir i avui amb *Numax-Fagor-plus*. Una de les produccions més sorprenents serà *El testamento de María*, l'obra de Colm Tóibín sobre la Verge, que dirigeix Agustí Villaronga,

HERMAN SORGELOOS

Una imatge de *Pare*, de Peeping Tom

JOHAN PERSSON

Escena de *l'Ubu Roi* de Declan Donnellan

Agustí Villaronga dirigirà Blanca Portillo a la Capella del Macba amb 'El testamento de María'

tal, un espectacle que transforma en teatre amb humor negre i improvisacions el llibre de Marx. A més, una companyia coreana adaptarà molt físicament *Les criades* de Genet, i Declan Donnellan presentarà el seu fascinant *Ubu Roi*. Sergi Belbel dirigirà un Pin-

protagonitza Blanca Portillo. Té escenografia de Frederic Amat i música de Lisa Gerrard (*Dead can Dance*).

I en dansa ahir es van sumar els noms de Toni Mira, Alain Platel, la barreja de dansa contemporània i hip-hop dels coreans Ahnsooyoung i els sempre seductors Peeping Tom amb *Pare*, ambientada en un geriàtric. Hi haurà òpera –*L'eclipsi*, de García Demestres, dirigida per Xavier Albertí– i teatre musical amb *Merda d'artista*, dels creadors del reeixit *Pegados*. I en circ, es veurà *Disbarat!*, del danès Karl Stets, els australians Circa i un homenatge al desaparegut Monti: *Rhum*.●

ALEX GARCIA

Iron Maiden i Anthrax fan tremolar el Palau Sant Jordi

► L'experiència és un grau i això és el que va tornar a demostrar ahir la contundent banda britànica de heavy metal Iron Maiden en la seva tornada a Barcelona, menys d'un any després del seu apoteòsic pas pel festival So-

nisphere. Com en aquella ocasió, la formació liderada per Bruce Dickinson va comptar amb la complicitat dels no menys vigorosos Anthrax, i entre tots dos van congregat més de 15.000 aficionats, que des de les set

del vespre van omplir el Palau Sant Jordi. En el concert, un dels últims del *Maiden England Tour*, la banda va recuperar temes de la seva primera època que possiblement no tornaran a tocar en directe. / Redacció

Xavier Antich

Whitman, avui

Goethe, enormement exportable durant tot el segle XIX, ara ben just es llegeix fora d'Alemanya. Walt Whitman, exportable gairebé des del principi, avui continua sent una figura mundial, però quedarà, amb el temps, confinat als lectors de la seva pròpia llengua, com Goethe? Això era el que Harold Bloom es preguntava, inquiet, en el seu tan cèlebre com polèmic *El cànon occidental* l'any 1994. Bloom està convençut que cap poeta occidental, des de la meitat del segle XVIII, és capaç de fer-li ombra a Whitman: ni Browning, ni Leopardi ni Baudelaire. I, de la seva producció, esclar, en destaca *Fulles d'herba*, un llibre al qual, per trobar-li equivalent estètic, sosté, cal remuntar-se a Goethe, Blake, Wordsworth, Hölderlin, Shelley o Keats. “No hi ha res tan intens, sublim i directe en la segona meitat del segle XIX, ni en el nostre segle ja gairebé acabat”, sentenciava.

Era l'any 1994. Vint anys no són res, però refer avui la pregunta pot tenir sentit, perquè acaba d'aparèixer, per primer cop íntegra, una fabulosa traducció al català de *Fulles d'herba*, signada per Jaume C. Pons Alorda, en les Edicions de 1984. Que aquesta obra monumental, imprescindible, colpidora i inoblidable arribi en català, uns cent cinquanta anys després de la seva publicació definitiva, pot ser considerat, sense perill d'exageració, un esdeveniment cultural de primera magnitud. Que, a més, ho faci en una versió impecable, rigorosa, vibrant, intensíssima i absorbent, ja és per tirar coets. Poca broma: l'exigent Jordi Llovet considera que aquesta traducció fins i tot supera la que Jorge Luis Borges en va fer al castellà.

'Fulles d'herba', de Walt Whitman, apareix en una fabulosa traducció de Jaume C. Pons Alorda

Aquesta edició ha rendit als seus peus la crítica, de manera unànime. I està enamorant lectors i lectores de tota mena i condició, des de fa només dos mesos. Que de *Fulles d'herba* se n'hagin fet, a hores d'ara, tres edicions, és, realment, insòlit en un panorama cultural com el nostre. Però és que és obrir la primera pàgina i ja no poder aturar-se: tal és el terratrèmol torrencial que provoca encara Whitman avui, gràcies a l'empresa titànica de Jaume Pons. *Fulles d'herba*, amb això, avala el cèlebre diagnòstic de Calvino sobre els clàssics: “Els clàssics són llibres que com més hom creu que els coneix d'oides, més nous, inesperats, inèdits resulten en llegir-los de veritat”.

Aquest dissabte, en què Whitman faria 195 anys, la molt recent i ja imprescindible Llibreria Calders de Barcelona li ha organitzat un recital poètic (18 h) amb Jaume Pons. Jo, de vostès, no m'ho perdria. I si encara no tenen el llibre, no ho dubtin: comprin-ne un tan ràpid com puguin. Si fos el cas que es quedessin sense, se'n penedirán tota la vida de no tenir-lo amb vostès. Pocs llibres poden fer tanta companyia. I, si pensen que exagero, obrin la pàgina pel poema *L'última vegada que a l'hort varen florir els lilàs* i veuran que mai no havien llegit una cosa així. I sabran que mai no l'oblidaran.